

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 08. septembar 2022.godine

BLIC- "OPASNIJA VARIJANTA OMIKRONA STIŽE U SRBIJU U OKTOBRU"

Upozorenje lekara: "Čeka nas neizvesna jesen"

BLIC- POVREDE SU STRAVIČNE, OD PRELOMA KIČME DO AMPUTACIJE

EKSTREMETA! Dnevno kroz Urgentni centar prođe 600 ljudi, dr Zagorac za "Blic": Brzom vožnjom i alkoholom RIZIKUJETE ŽIVOT!

RTV- Oko 200 hiljada građana Srbije imalo tegobe zbog postkovid sindroma

POLITIKA- U Srbiji još 14 preminulih od posledica infekcije korona virusom, novozaraženih 3.351

"OPASNIJA VARIJANTA OMIKRONA STIŽE U SRBIJU U OKTOBRU" Upozorenje lekara: "Čeka nas neizvesna jesen"

Prva dva dana ove sedmice donela su novi skok korona brojki i bezmalo tri i po hiljade novozaraženih, što su doktori donekle i očekivali, s obzirom na to da je počeo septembar, a time i školska godina.

Dr sc. med. Zoran Bekić ističe da to ne treba da nas brine, ali da za brigu može da bude oktobar i podvarijanta BA.4.6, koja je napravila pometnju u Australiji, a koja će verovatno tada stići i do Srbije. I zato je važno da svi koji pripadaju ugroženim kategorijama prime četvrtu dozu i mirnije uđu u jesen, a ne da kalkulišu i čekaju novu vakciju, a u čekanju dobiju kovid.

- U Srbiji je i dalje dominantna podvarijanta omikrona BA.5, a blagi skok, pa i oscilacije korona brojeva i očekujemo u septembru, baš zbog početka školske godine. Mada ne možemo sa sigurnošću reći da su "krivci" za ovaj manji skok školarci, jer za sada ne viđamo još toliko inficirane dece u domovina zdravlja. Ipak, ovo su još samo varijacije između dve i tri hiljade. Značajniji skok broja novozaraženih očekujem u oktobru, kad dođe do promene soja koji cirkuliše u populaciji, odnosno kada s južne hemisfere krene globalna promena varijanti, pa i do nas dođe BA4.6 podvarijanta omikrona, koja je sada u Australiji. Tamo raste broj novoinficiranih, ali i preminulih, što znači da je ta varijanta ipak opasnija od BA.5, a tu pre svega mislim na ugrožene kategorije stanovništva - ističe za Kurir dr sc. med. Zoran Bekić, direktor Doma zdravlja Savski venac.

U takvoj situaciji, a imajući u vidu da već sada svakodnevno u Srbiji umire dvocifren broj pacijenata obolelih od kovida, dr Bekić apeluje na sve starije od 60 godina, sve sa hroničnim bolestima i sve imunokompromitovane osobe da prime četvrtu dozu vaccine ili se vakcinišu ako to već nisu uradili, jer nas tek čeka neizvesna jesen.

- Od marta ove godine, kada je preporučena četvrta doza vakcine, pa do 1. septembra primilo ju je 85.000 građana Srbije, što je svega 1,5 odsto populacije. Oni imaju daleko veći imunitet od ostatka populacije, imajući u vidu da su i treće doze primane još prošle godine, a da je poslednji veliki talas bio minule zime. Podsetiću da smo u junu i julu prošle godine imali polovinu populacije s prvoj i drugom dozom, pa smo ipak imali težak soj i talas u septembru i oktobru. Korona čeka da se iscrpimo i, nažalost, sve ove naše niske brojke u vakcinaciji četvrtom dozom joj odgovaraju - ističe dr Bekić.

Međutim, i "Fajzer" i "Moderna" su već napravili bivalentne vakcine, koje sadrže originalni vuhanski soj koronavirusa, kao i sve vakcine koje smo do sada primali, ali i omikron sojeve, i to BA.4 i BA.5 ili BA.1, što su američki i evropski regulatori već odobrili. I sada je pitanje broj jedan: čekati da i do nas dođu takve vakcine ili primati ove koje imamo s prvobitnim sojem?

- Imamo vakcine koje su efikasne u sprečavanju težih oblika bolesti i smrtnog ishoda i molim ljudе da ne čekaju da neke stvari dođu, već da se vakcinišu i mirno sačekaju taj oktobar. I sami vidimo da ljudi koji su primili četvrtu dozu imaju znatno blaže kliničke slike, a najbolji primer za to nam je Izrael, koji je postigao visok stepen vakcinisanja četvrtom dozom i gde je znatno smanjen broj hospitalizovanih i preminulih. A, nažalost, u našim kovid bolnicama uglavnom umiru stariji pacijenti s nizom hroničnih bolesti koji nisu primili četvrtu dozu - objašnjava dr Bekić i dodaje da su najnovije, bivalentne vakcine tek krenule, da treba da se obave dodatna klinička ispitivanja, iako se zaista nikome ništa loše nije desilo od njih.

POVREDE SU STRAVIČNE, OD PRELOMA KIČME DO AMPUTACIJE EKSTREMITA! Dnevno kroz Urgentni centar prođe 600 ljudi, dr Zagorac za "Blic": Brzom vožnjom i alkoholom RIZIKUJETE ŽIVOT!

Kroz Urgentni centar UKC Srbije svakog dana prođe oko 600 ljudi, od tog broja svaki treći dođe zbog neke povrede. Statistika je neumoljiva, dok mladi ljudi gube živote na drumovima, ili pak završavaju sa teškim telesnim povredama.

Prema dostupnim podacima, tokom avgusta imali smo 2.843 saobraćajnih nesreća, stradalo je 50 ljudi, dok je povređeno njih 1.445.

U određenom broju saobraćajnih nesreća, učesnici su mlađi vozači, te lekari apeluju da je neophodno da budu oprezni u vožnji, kako ne bi zadobili neki teški oblik povrede zbog koga bi kasnije ostali trajni invalidi.

Spinalni hirurg Urgentnog centra UKCS dr Slaviša Zagorac u razgovoru za „Blic“ kaže da su saobraćajne nesreće vodeći uzrok povređivanja mlađih, ali podseća, da je takva situacija, generalno i u svetu.

- Posebno je kritičan letnji period, vreme godišnjih odmora i školskog raspusta. Drugi po učestalosti mehanizam povređivanja su padovi sa visina, ili zadesno ili kao pokušaj samoubistva.

- S obzirom da se kod oba načina povređivanja radi o dejstvu sile velike energije, povrede su uglavnom teške, povređuje se više organskih sistema što dovodi pacijente u stanje životne opasnosti. Radi se o udruženim povredama koštano-zglobnog sistema (ruke, noge, kičmeni stub i karlica), povreda glave i centralnog nervnog sistema, povreda grudnog koša i povreda trbuha. U takvim situacijama smo u trci sa vremenom, jer u kratkom periodu moramo da odlučimo o vrsti i redosledu operativnog lečenja , a da se pri tom dodatno ne ugrozi stanje već teško povređene osobe, kaže dr Zagorac.

Zahvaljući višedecenijskom iskustvu, dostupnosti dijagnostičkih sredstava, spremnosti timova za operacije, Urgentni centar UKCS je u stanju da po najsavremenijim protokolima zbrinjava najteže povrede. Tako je nedavno operisana devojka, koja je dobila toliko teške povrede, koje se retko preživljavaju.

- U pitanju je teška povreda vratne kičme, operacija je bila povezana sa velikim intra i postoperativnim rizikom, sada se nalazi na odeljenju intenzivnog lečenja i borba se nastavlja, dodaje dr Zagorac.

Kada se probude iz anestezije, reakcije su različite. Ali bez sumnje, svi postanu svesni šta se dogodilo i šta se je moglo dogoditi.

- U razgovoru osetite brigu i razočaranje, jer se u trenutku promeni život. Srećni su što su živi, a kasniji oporavak, koji je najčešće dugotrajan, prolazi različitim uspehom, to zavisi od mnogo faktora - vrste povrede, vrste operacije, podrške porodice i okoline, ali najviše od volje povređene osobe. Najteže je mlađim ljudima koji zadobiju povrede kičmene moždine sa slabošću ili oduzetošću ruku i nogu ili ukoliko se zbog povrede morao amputirati ekstremitet. Posle izlaska iz životne opasnosti, sledi suočavanje sa realnošću, a ona podrazumeva višegodišnju borbu na svim poljima sa vrlo neizvesnim ishodom lečenja, kaže dr Zagorac za „Blic“.

Alkohol i brza vožnja

Kada popiju, sve zaborave, pa sednu za volan. Nagaze gas i krenu... Nekada stignu do kuće, nekada završe povređeni, ili pak, povede nekog drugog. Opomena i apel je uvek isti, kada pijete, ne vozite.

- Najčešće se povrede dešavaju vikendom, u ranim jutarnjim satima, gde glavnu ulogu imaju neopreznost, brza vožnja, umor i konzumacija alkohola, to je gotovo uvek isti obrazac. Svi oni rizikuju da u sekundi izgube ono što je najvrednije – život, poručuje dr Zagorac.

U poređenju sa istim periodom od prošle godine, situacija je nešto drugačija u tom statističkom delu. U avgustu prošle godine imali smo 3.075 saobraćajnih nesreća, život je izgubilo 56 osoba, a 2.044 je povređeno.

Oko 200 hiljada građana Srbije imalo tegobe zbog postkovid sindroma

NOVI SAD - Više od dva miliona građana Srbije preležalo je koronavirus, a procenjuje se da se njih oko 200 hiljada, suočava sa postkovid sindromom, koji prati više od 60 različitih simptoma. Čekaonice Poliklinike za plućne bolesti u Novom Sadu, poslednjih meseci su pune pacijenata sa simptomima produženog kovida, a pokazalo se da im respiratorna rehabilitacija pomaže da se vrate starom životnom ritmu. video icon

Mirjana Milišić iz Novog Sada, kraj 2020. godine pamtiće po infekciji koronavirusom, koji ju je stavio van stroja nekoliko meseci.

"Imala sam obostranu upalu pluća, a kasnije dosta dugo je bilo otežano disanje. Tek pre dva- tri meseca, kada malo duže hodam nisam imala tolikog zamaranja, ali bila sam na moru i bila sam u Soko Banji, mislim da je i to malo uticalo ali na plućima su ostali ožiljci", priča ona.

Odnedavno je počela i sa postkovid rehabilitacijom, nakon koje joj tegobe nisu toliko izražene. Sudeći po čekaonici Poliklinike za plućne bolesti nije jedina, koja se i nakon kovida bori sa njegovim posledicama.

"Kod nas je primetno, isto kao i u svetu, otprilike su brojke iste. Oko 30 do 40 posto pacijenata koji su preležali kovid, nešto manji broj pacijenata koji su lečeni ambulantno u nekim blažim formama, ali njih do 30 posto imamo ovde na rehabilitaciji sa simptomima long kovida, odnosno hroničnog kovida", kaže dr Danijela Kuhajda, načelnica Službe za respiratornu rehabilitaciju Instituta za plućne bolesti Vojvodine.

Reč je uglavnom o pacijentima, koji su imali srednje tešku ili težu kliničku sliku, njihovi simptomi su izraženi i nekoliko meseci nakon preležane infekcije. Malaksalost, otežano disanje i kašalj zajednički je imenitelj za sve rekonsilente, a respiratorne vežbe i tehnike, način za povratak uobičajenom životnom ritmu.

Dr Kuhajda ističe: "Ovde krećemo lagano sa obukama, vežbama diafragmalnog disanja, pod broj jedan, ali uključujemo vežbe za celokupno telo, i kondicione vežbe, vežbe izdržljivosti i vežbe snage. Suština je postepeno, lagano i u prvom redu da bude bezbedno za te pacijente".

Dosadašnja iskustva pokazala su da pacijentima koji su imali tešku kliničku sliku, oporavak i vraćanje u staru formu traje dvostruko duže od vremena provedenog u bolnici. Postkovid sindrom prati više od 60 različitih tegoba, koje je do sada, prema procenama, doživelio oko 200 hiljada građana Srbije, a kako upozoravaju lekari, njih oko 20 posto imaće trajne posledice.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article from Politika's website. The headline reads: "U Srbiji još 14 preminulih od posledica infekcije korona virusom, novozaraženih 3.351". Below the headline is a photo of a man in a black jacket with a yellow emblem, standing next to a sign that says "ВАКЦИНАЦИЈА" (Vaccination). A caption below the photo reads "(Фото Н. Марјановић)". The article text discusses the 14 recent deaths and 3,351 new infections. To the right of the main content, there is a sidebar with a collage of travel-related photos and a link to "МОЈ ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ" (My Life Abroad).

U Srbiji još 14 preminulih od posledica infekcije korona virusom, novozaraženih 3.351

U prethodna 24 časa u Srbiji je preminulo 14 osoba od posledica infekcije korona virusom pa je ukupan broj smrtnih slučajeva od početka epidemije povećan na 16.779. Po podacima Instituta za javno zdravlje Srbije, prisustvo virusa potvrđeno je kod još 3.351 od 13.701 testirane osobe.

Na bolničkom lečenju su 592 kovid pacijenata, 16 manje u odnosu na prethodni presek, a na respiratorima je 25 pacijenata, dvoje manje u odnosu na juče objavljene podatke.

Smrtnost trenutno iznosi 0,73 odsto.

Od početka epidemije, u Srbiji je testirano 10.757.854 uzorka a prisustvo virusa potvrđeno je kod 2.304.039 uzoraka.